

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД «ІНСТИТУТ «ХАРКІВСЬКА ШКОЛА АРХІТЕКТУРИ»

Кафедра Архітектури та урбанізму

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність 191 “Архітектура та містобудування”

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач/ка кафедри

архітектури та урбанізму

Криворучко О.Ю.
“ 16 ” червня 20 25 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи

на тему: Проєкт реконструкції кінотеатру з публічною функцією на вулиці Уласа
Самчука у м. Львові

Виконала: студентка 4 курсу
за спеціальністю 191 “Архітектура та містобудування”

Гайбонюк М. В.

Керівники:

Дроздов О. А.

Ожиганова Д. О.

Зовнішній консультант:

Зінчук Н. Б.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. ОПИС ПРОЄКТУ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ	5
2. ПРОГРАМА ТА МІСІЯ ПРОЄКТУ	7
3. МІСТОБУДІВНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЇ ОБ'ЄКТА ПРОЄКТУВАННЯ	8
4. АРХІТЕКТУРНІ РІШЕННЯ	14
5. КОНСТРУКТИВНІ РІШЕННЯ	21
ВИСНОВКИ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	27

ВСТУП

Повертаючись до спогадів я звернула увагу на три важливі для мене переживання: неочевидність функції, ірраціональність в організації простору та особисте бажання до танцю та руху.

Першим спогадом стала прогулянка в торговому центрі в підлітковому віці. Ми ходили туди не задля шопінгу, а тому що там було тепло і був безперервний рух колом під час якого ми розмовляли з друзями. Цей досвід показав мені, що функція простору може бути неочевидною, місце з зовсім іншою метою може використовуватись за іншим сценарієм.

Другий важливий спогад був просторове враження від будинку моєї подруги. Вперше побувавши там, я побачила величезний атриум, який об'єднував вітальню та кухню з другим поверхом, що робило ці простори дуже високими. Цей досвід був кардинально іншим від того що був в моєму житті, я прожила все дитинство в квартирі, яка не відрізнялась якимись архітектурними рішеннями. Для мене рішення атриуму в житловій будівлі було чимось новим та ірраціональним, але справило неймовірне враження.

Третій спогад, це дитяча мрія займатися танцями, яка зараз переросла в тяжіння до руху. Зараз мене дуже цікавить кіно, театр, акторське та режисерське мистецтво. У всьому цьому я бачу рух, як фізичний та і внутрішній, дослідження себе та постійну роботу з іншими людьми. Кіно це зафіксований рух в моменті, який знову оживає, коли люди переглядають його. В той час театр це жива присутність, коли глядачі та актори спільно переживають емоції, цим цей досвід є унікальним. Мені цікаво з точки зору актора чи акторки, як вони вибудовують зв'язок з тілом, щоб зіграти свою роль на сцені. Це потребує великого розуміння себе та свого тіла, щирості та чутливості.

Тому я обрала тему кінофестивалю, яка дозволяє мені інтегрувати кіно та театральне мистецтво і додати до характеристик простору іраціональність та неочевидність.

ОПИС ПРОЄКТУ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

Українське кіно сьогодні розцвітає та набуває нових сенсів. Ми відмовляємось від російського культурного впливу, повертаємось до власної ідентичності та вивчаємо українських авторів та авторок. Цей процес може бути не легким через звичку дивитись масові голівудські фільми. Саме переосмислення українського мистецтва дасть змогу сформувати культурну спільноту, яка зацікавлена в створенні кіно.

Проект кінофестивалю має на меті популяризувати кіно та театральне мистецтво. Він підтримує та показує сучасне українське кіно, знайомить з режисерами та режисерками. Також це про створення простору, який заохочує до активного відпочинку з освітньою складовою.

Проект створює відкритий та доступний простір в межах міста, для спільнотворення навколо однієї мети. Обрана ділянка проєктування є рекреаційною зоною, тож кінофестиваль доповнить цей простір новим культурним шаром.

Головний об'єкт проєкту, це колишня будівля кінотеатру «Львів», яка історично має потрібний дух місця. Зараз вона не використовується за призначенням, я реконструюю її та передбачаю простори під кіно-театральне мистецтво.

Ділянка проєктування знаходиться на верхньому плато Стрийського парку. У 1894 році у парку проходила Крайова виставка присвячена тодішньому промисловому та мистецькому розвитку (рис. 1.1). Вона налічувала близько 129 павільйонів, які були розташовані на головній вісі від північного до південно-східного краю плато. Саме історичний контекст ділянки вплинув на формування простору, тому до основної будівлі кінотеатру було додано 3 відкриті павільйони з мистецькими, спортивними, освітніми та пібличними функціями.

Рисунок 1.1: Фінальний план Крайової виставки у Львові. (Архів центру міської історії)

ПРОГРАМА ТА МІСІЯ ПРОЄКТУ

Кінофестиваль має змішаний формат, він частково є на відкритому повітрі та має головну будівлю для перегляду кіно.

Схема 2.1: Генплан проєкту

Програма ділянки складається з:

- Реконструйованої будівлі кінотеатру, яка переформатована під гнучкий простір для кінопоказів, театральних вистав, концертів, показу мод, стендапів та інших публічних подій.
- Червоного павільйону, це галерейний простір, який символізує неформальну червону доріжку з фудкортами на шляху.
- Синій павільйон, це сцена по типу арени, яка є перформативно-спортивним простором.
- Жовтий павільйон для перегляду кіно.

Всі ці об'єкти спрямовані на залучення людей на ділянку, яка вже є активною. Водночас розміщення об'ємів працює на розподіл потоків людей, роблячи алею парку більш комфортною та приємною.

Головна цінність проєкту – це простір де людина не лише знайомиться з українським кіно, а досліджує себе через мистецтво та рух, відчуваючи себе частиною спільноти

МІСТОБУДІВНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЇ ОБ'ЄКТА ПРОЄКТУВАННЯ

Стрийський парк є одним з найдавніших парків Львова, нижня частина парку була спроектована за проєктом Арнольдом Рерінгом. У 1894 році на верхньому плато була спроектована Крайова виставка архітектором Юзефом Любенським. Ця виставка налічувала 129 павільйонів, деякі з цих павільйонів донині залишились на ділянці, наприклад ротонада, яка зараз є спортивним клубом університету «Львівська політехніка» та будівля кафедри фізичного виховання університету «Львівська політехніка».

За історико- архітектурним опорним планом Львова (сх. 3.1) ділянка стрийського парку позначена як пам'ятка садово-паркового мистецтва.

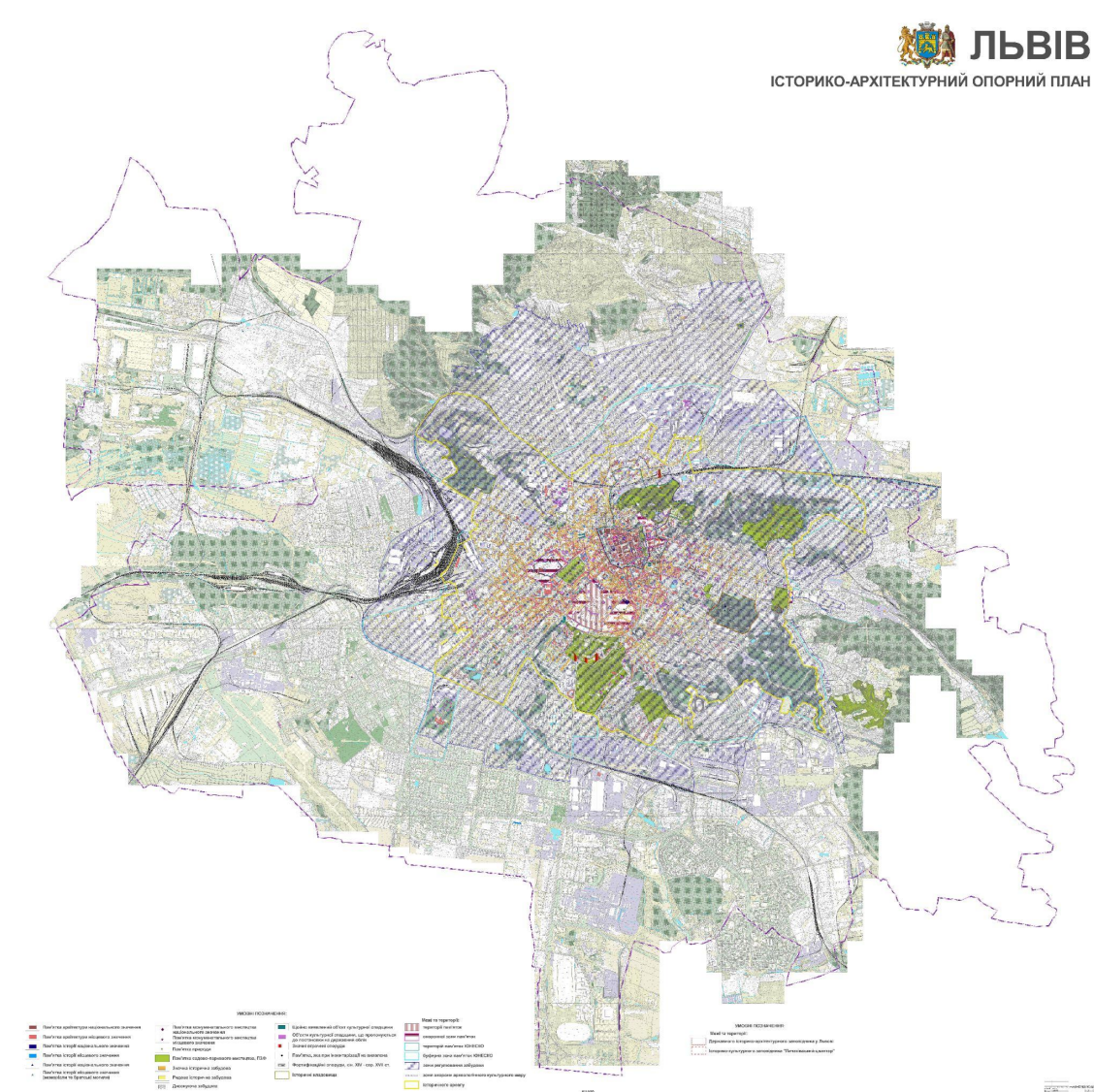

Схема 3.1: Історико-архітектурний опорний план Львову

Також на ділянці є дві будівлі, які мають статус пам'ятки архітектури місцевого значення, десять об'єктів культурної спадщини, що пропонуються до постановки на державний облік та одна будівля зі статусом рядової історичної забудови (сх. 3.2).

Схема 3.2: Схема забудови верхнього плато Стрийського парку

Статус пам'ятки садово-паркового мистецтва диктує умови з якими можна втручатися в ділянку. Заборонене капітальне будівництво та нове об'єми не повинні втручатися в існуючий ландшафт та порушувати первинну композицію. Поверховість на алеї не перевищує висоту в 4 поверхи (сх. 3.3).

Схема 3.3: Схема поверховості на верхньому плато Стрийського парку

Ділянка знаходиться на вулиці Уласа Самчука та є рекреаційною зоною. Навколо ділянки є житлова забудова та навчальні заклади. На самій алеї розташовані будівлі з різними функціями (сх. 3.4):

- освіта
- комерція
- спорт
- житло
- будівлі, що втратили свою функцію

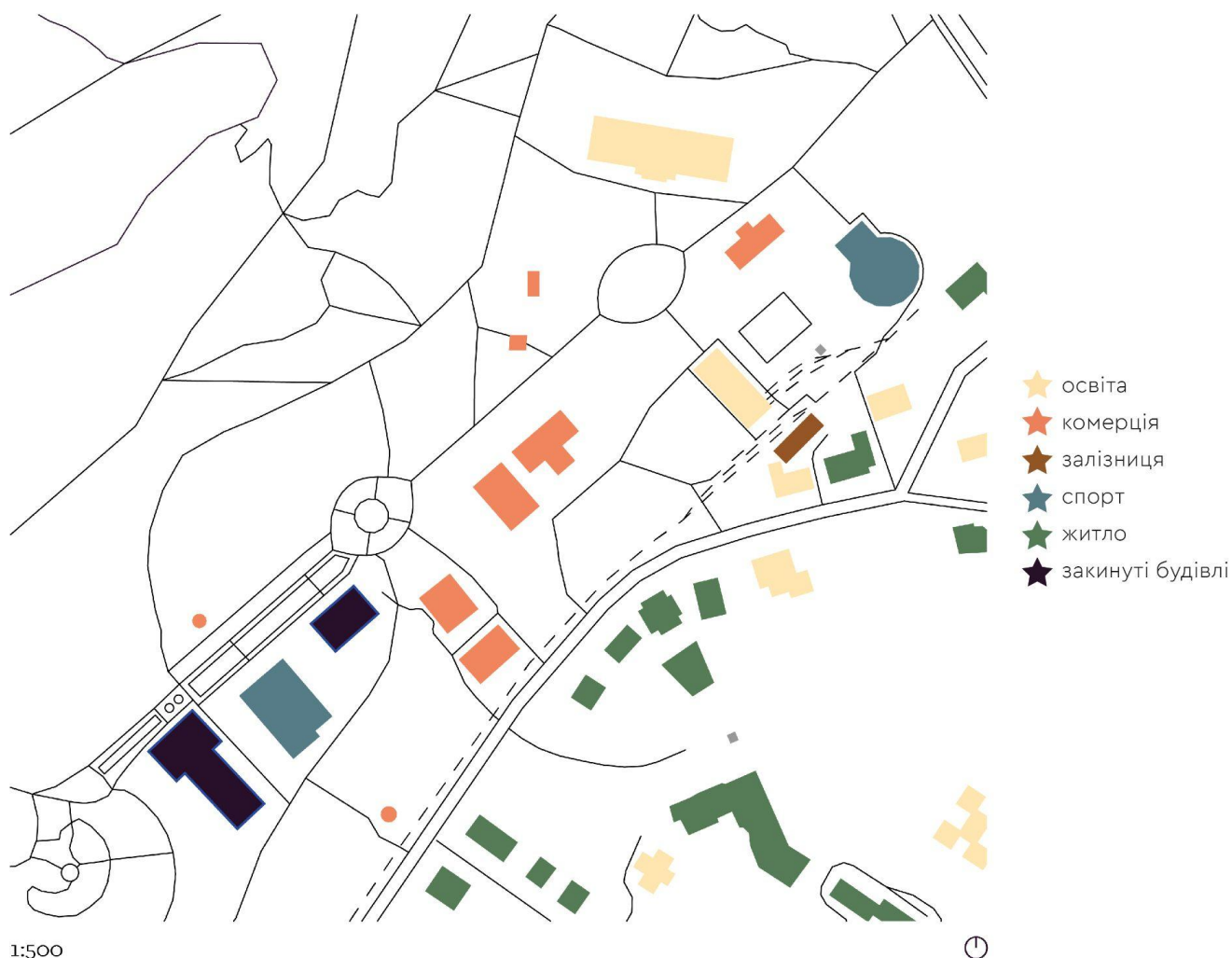

Схема 3.4: Схема функцій будівель на верхньому плато Стрийського парку

Сама споруда колишнього кінотеатру «Львів» була перебудована декілька разів. У 1936 році за проектом Міхала Ульяма був побудований павільйон науки та техніки для «Східних торгів». Наприкінці 1930-х років відбулися перші зміни у вигляді екстер'єру будівлі (рис. 3.5), до головного фасаду будівлі додали барельєф на робітничу тематику. У 1960 році будівлю реконструювали під потреби першого широкоформатного кінотеатру у Львові (рис. 3.6). В кінці 20 століття до будівлі добудували двоповерховий об'єм для додаткових функцій. Також з вулиці І. Франка додався двоповерховий блок господарських приміщень (рис. 3.7).

Рисунок 3.5: Сільськогосподарська виставка 1957 р. (Архів центру міської історії)

Рисунок 3.6: Кінотеатр «Львів» 1960 р. (Архів центру міської історії)

Рисунок 3.7: Кінотеатр «Львів» 2000-2010 роки (Архів центру міської історії)

АРХІТЕКТУРНІ РІШЕННЯ

Проект передбачає реконструкцію будівлі кінотеатру «Львів» з додаванням публічних просторів на вулиці. Архітектурна концепція базується на принципах гнучкості, руху та експерименту.

Основана будівля зберігає свій силует та зазнає змін всередині. Частина, яка була добудована в кінці 20 століття, на першому поверсі майже повністю переформатовується під нові функції (сх. 4.1).

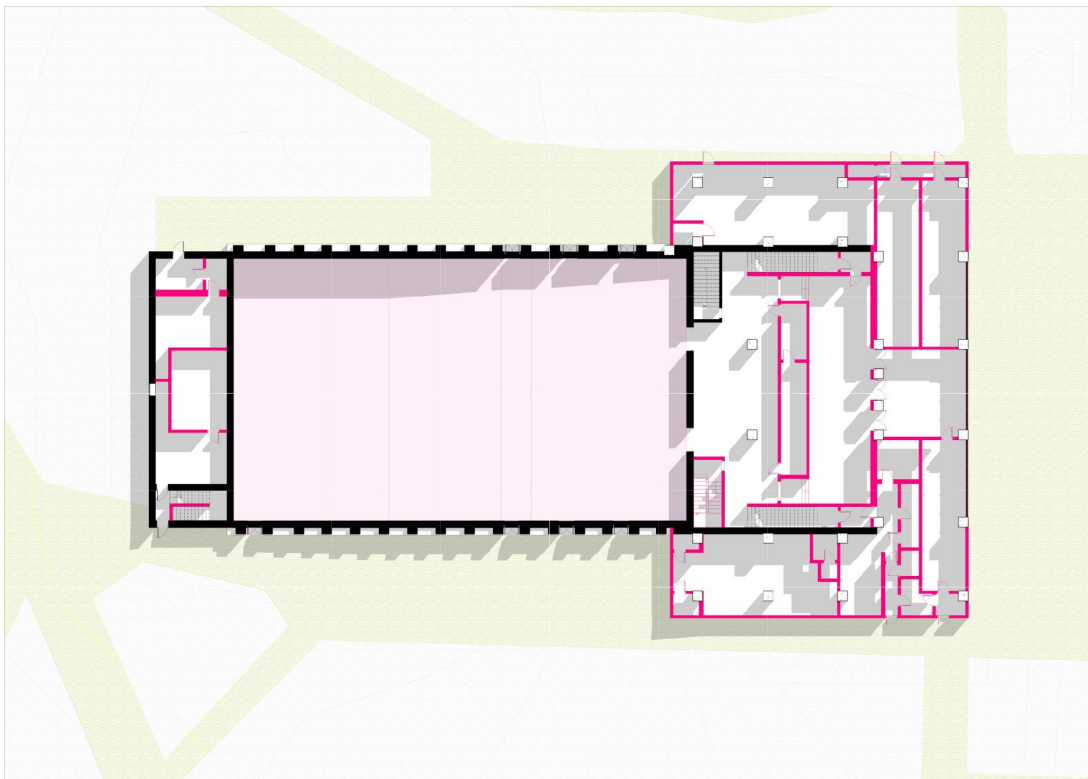

Схема 4.1: План першого поверху

Вхідна група будівлі складається з:

- Холу 169 м²
- Гардеробу 34 м²
- Туалетів 10 м²
- Кас 7 м²

Гардероб, санвузли та каса розташовані по периметру приміщення створюючи великий та просторий хол. Також з двох боків розташовані сходи на другий поверх та доданий інклюзивний ліфт.

Глядацька зала вміщує близько 500 людей, має просте планування, де глядач розташований навпроти сцени. Також позаду стільців знаходиться технічне приміщення – звукова апаратна. Глибина сцени 6 метрів, глибина авансцени 2 метри. За сценою знаходяться гримерки, кімната для декору та дві сходові клітки.

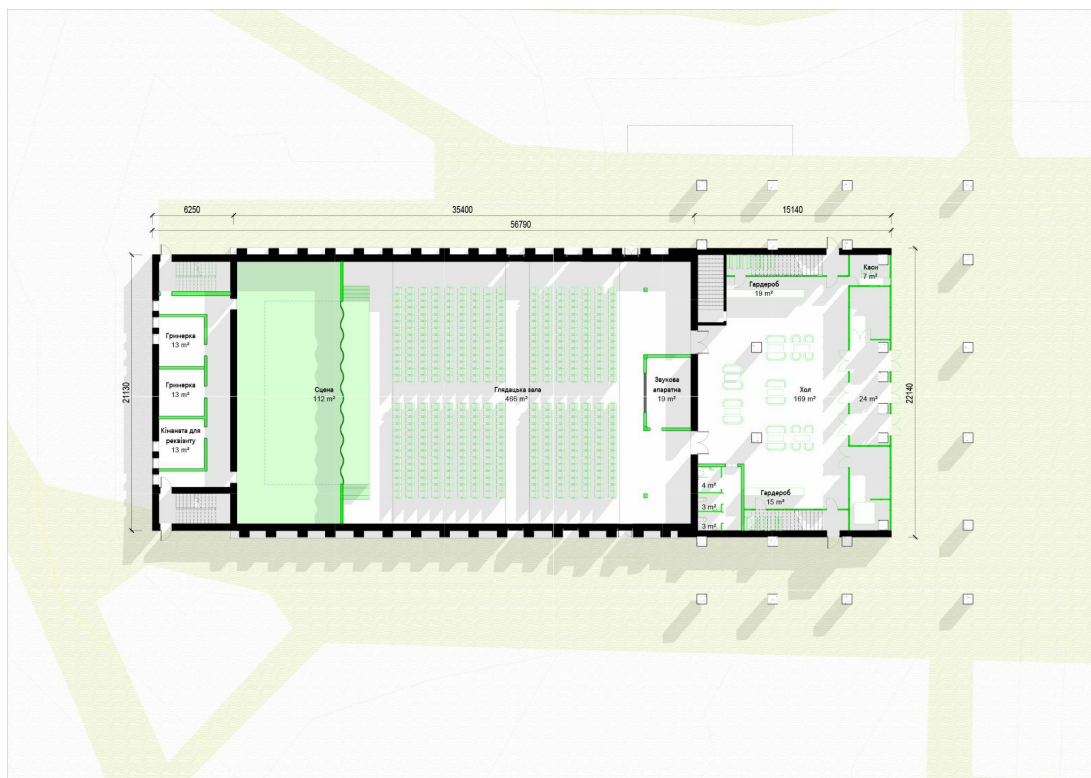

Схема 4.2: План реконструкції першого поверху

У глядацькій залі, частина підлоги зі стільцями є рухомою (сх. 4.3), за потреби вона ховається в низ та виїжджає рівна підлога, а по периметру залишається пандус. Також під сценою ховається конструкція, яка розкладається у подіум. Це дає варіативність сценаріїв в просторі, тут може проводитись як і театральні вистави, кінопокази так і концерти та покази мод.

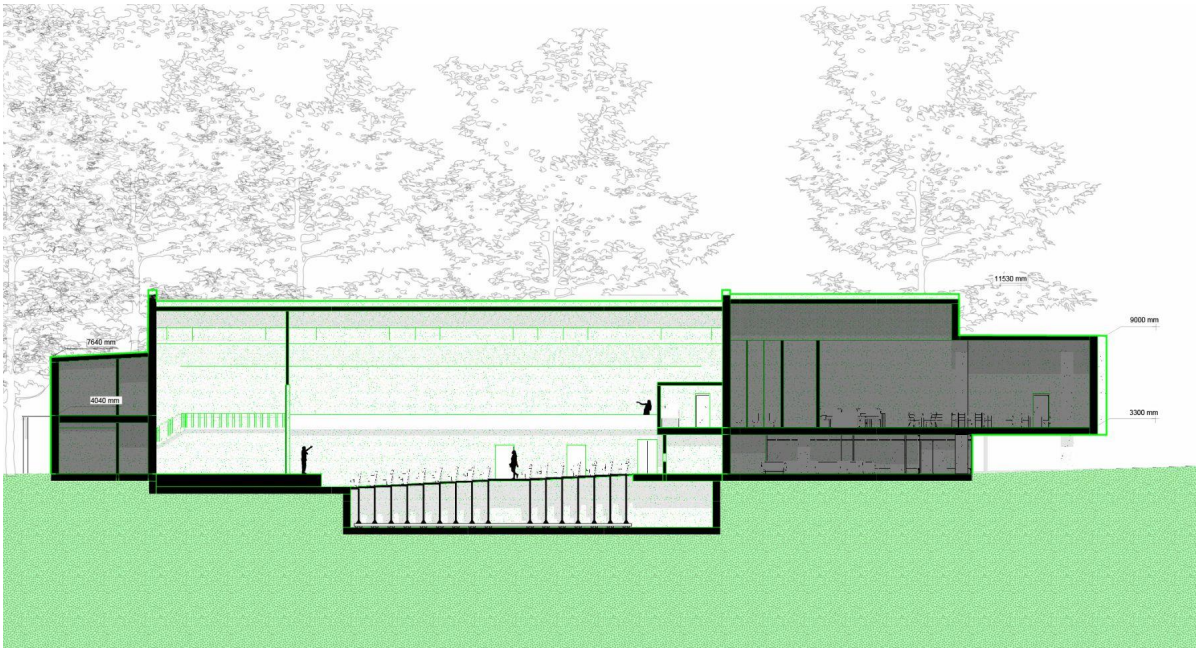

Схема 4.3: Поздовжній розріз

Другий поверх повторює силует існуючого стану та змінюється всередині.

Наповнення другого поверху (сх. 4.5):

- Буфет 400 м²
- Туалети 35 м²
- Конференц зали 267 м²
- Технічні приміщення 11 м²

З другого поверху можна потрапити на балкон, який виконує як глядацьку, так і технічну функції. Тут розташовано проекційну кімнату, а також передбачено технічний прохід до приміщень гримерок.

Буфет налічує 36 посадкових місць та 12 місць за баром. Також там передбачена неформальна сцена (без підняття) для стендапів чи танців.

Конференц зали розраховані на обговорення фільмів під час проведення кінофестивалю, а після його завершення використовуються як простори для освітніх подій, тілесних тренінгів та репетицій вистав.

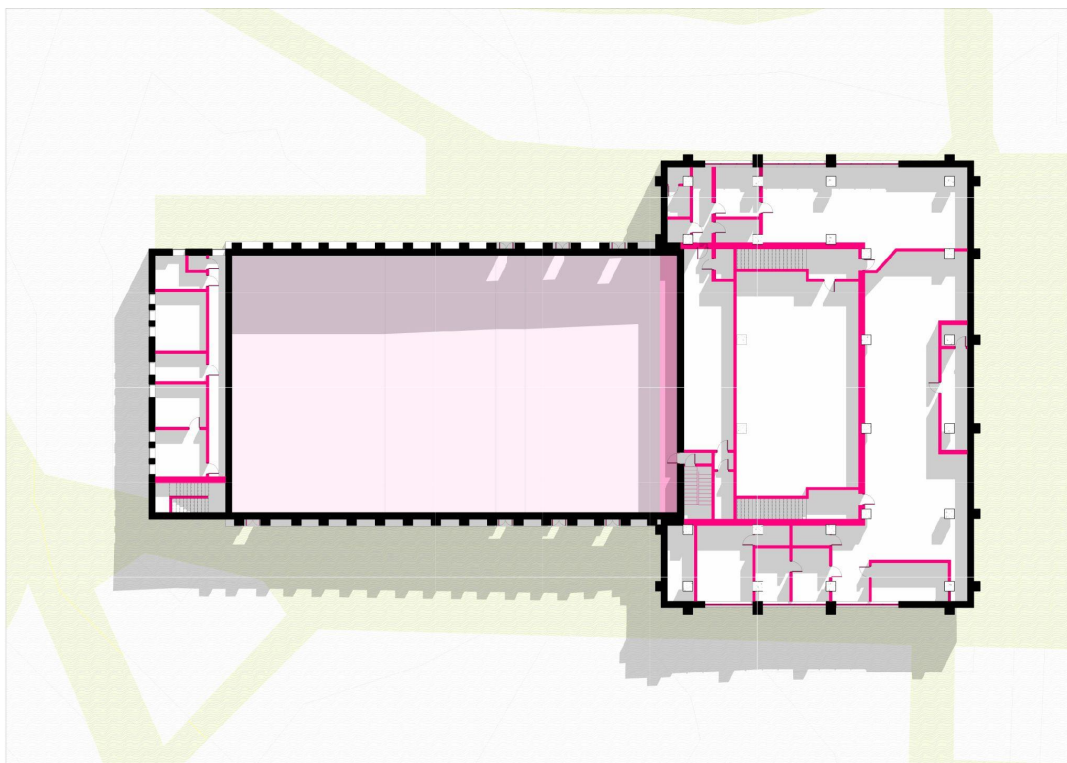

Схема 4.4: План другого поверху

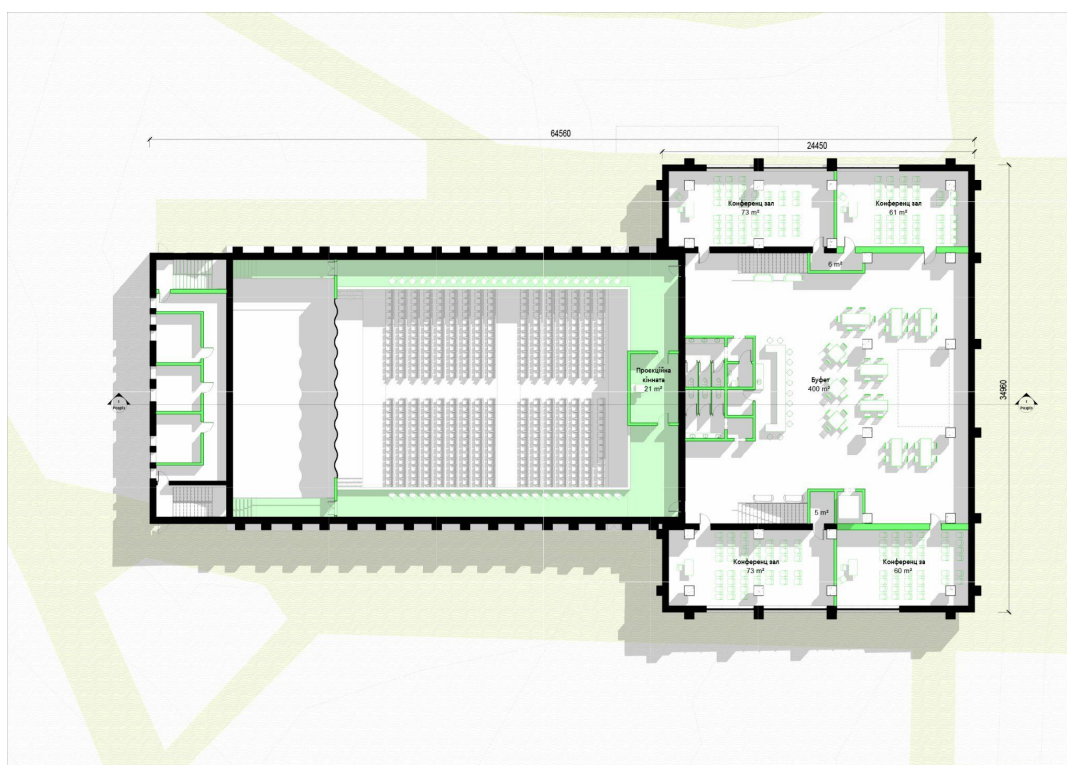

Схема 4.5: План реконструкції другого поверху

Синій павільйон знаходиться у зоні колишньої водойми, у природному зниженні рель'єфу (сх. 4.6). Функційне призначення – перформативно-спортивне: в центрі знаходиться майданчик для гри в баскетбол, який також може слугувати сценою для перформансів. З двох боків розташовані амфітеатри, як вписані в рельєф, це глядацька зона. По периметру павільйону стоять колони, які розташовані з певним кроком та виконують конструктивну роль – на них натягується тентове покриття. Оскільки простір знаходиться на пониженні доступ до нього є через сходи, що ведуть крізь амфітеатр та пандусом, забезпечуючи інклюзивність.

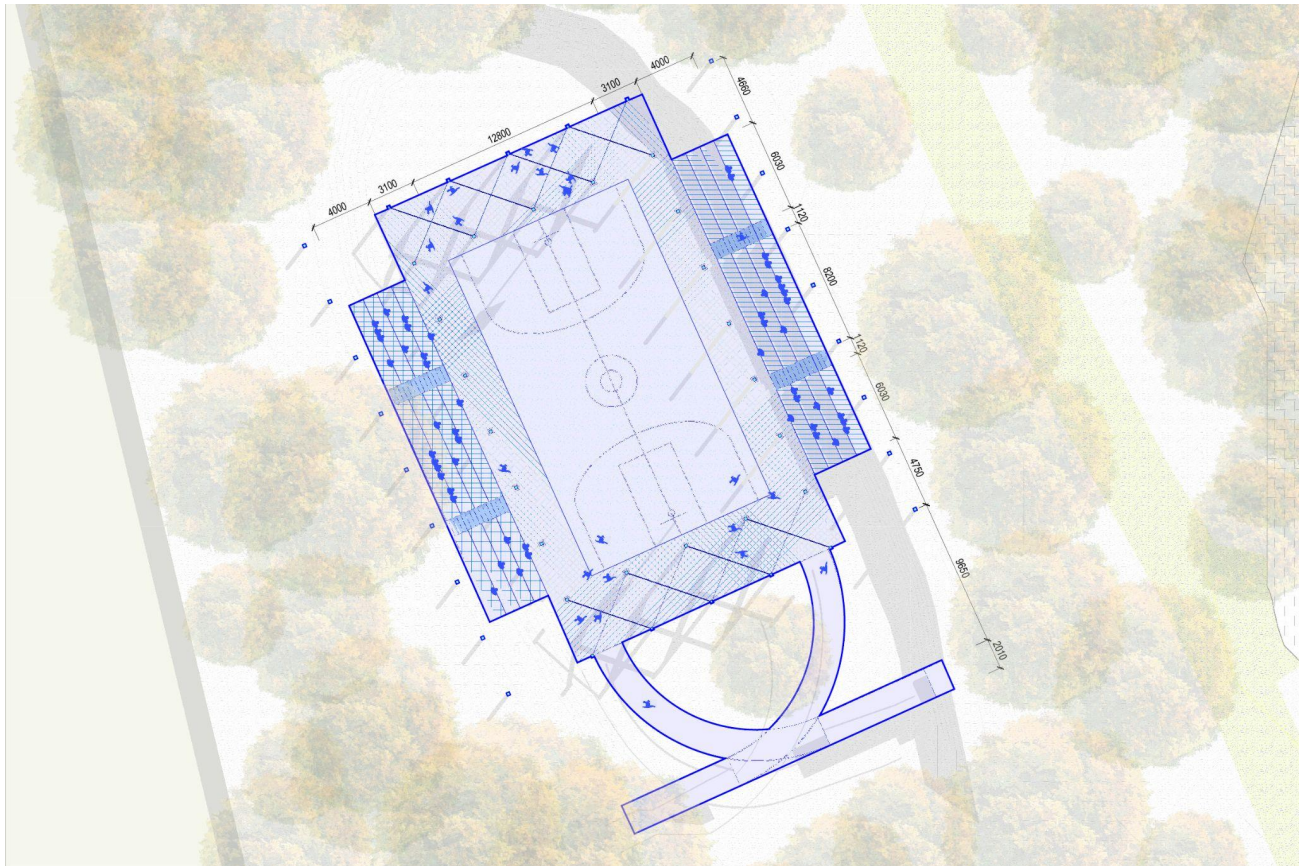

Схема 4.6: План синього павільйону

Червоний павільйон розташований навколо невеликої площі та має напівкруглу форму. Він символізує неформальну червону доріжку, та слугує місцем для прогулянок (рис. 4.7). Павільйон створює своєрідний маршрут, на шляху якого розташовані фудкорти, що залучають відвідувачів до спілкування та відпочинку. Конструктивно простір складається з колон розташованих з певним модулем з накриттям.

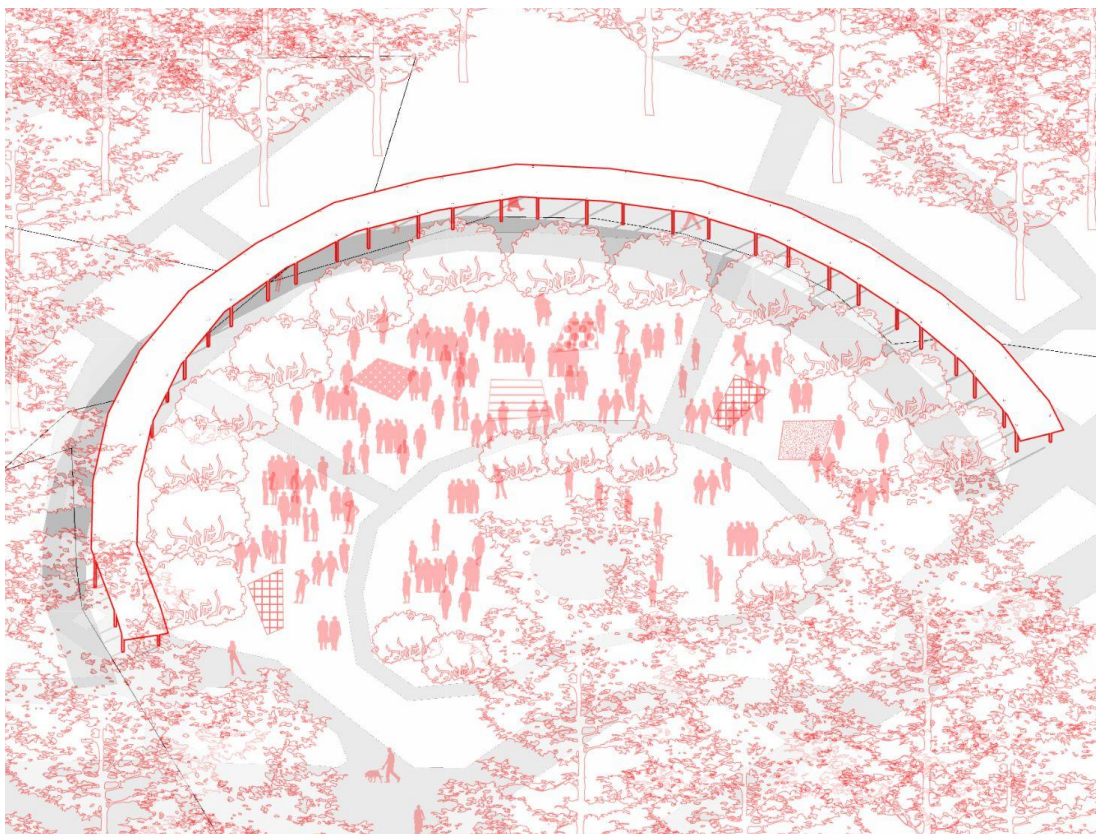

Рисунок 4.7: Аксонометрія червоного павільйону

Жовтий павільйон – це простір для кінопоказів, вбудований у старий нефункціонуючий фонтан (сх. 4.8). Його конструкція створює чотири окремі зони: дві з них призначені для перегляду фільмів, інші дві це невеликі штучні водойми. У центрі павільйону розташована технічна частина з проєкторами. Головна особливість цього павільйону, це те що він рухомий і в ньому можуть зсуватись стіни. Рух здійснюється по вбудованих рейках по вбудованих рейках, трансформуючи у дві зони, що підкреслюють вісь головної алеї парку. Доступ до павільйону забезпечують два пандуси з протилежних боків.

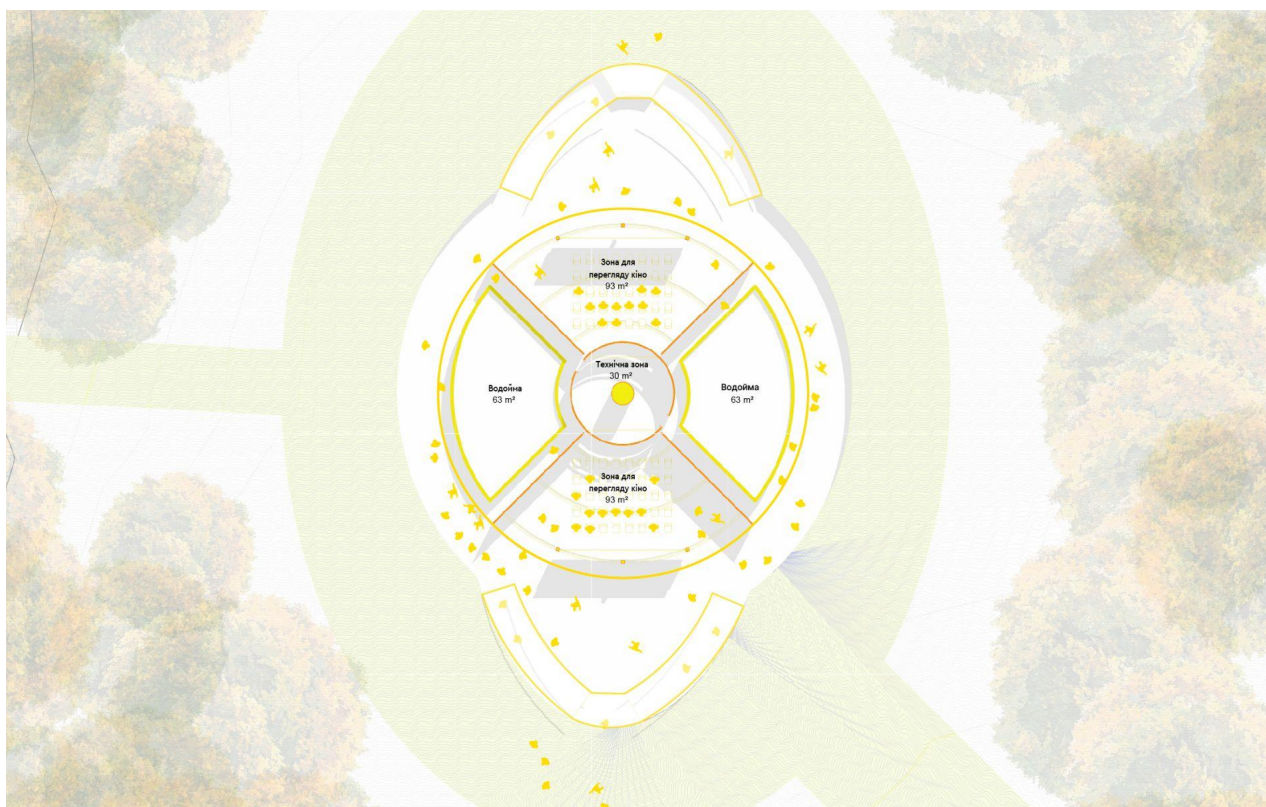

Схема 4.8: План жовтого павільйону

КОНСТРУКТИВНІ РІШЕННЯ

Існуюча будівля кінотеатру зберігає основний несучий каркас, який було підсилено та адаптовано під нові функції. Збережено загальну структуру об'ємно-планувального вирішення, з чіткою віссю залу, але здійснено перерозподіл внутрішніх просторів для врахування сучасних вимог — інклюзивності, енергозбереження, багатофункційності. Влаштовано вертикальний зв'язок за допомогою інклюзивного ліфта та додані інклюзивні санвузли. Частина нових внутрішніх стін виконана з дерев'яних CLT-панелей (сх. 5.1), що забезпечують швидкий монтаж, контраст між старим і новим та взаємодіють з дерев'яними конструкціями павільйонів. У глядацькій залі частина підлоги з фіксованими сидіннями за потреби опускається, утворюючи рівну підлогу для інших потреб (сх.5.2). При цьому по периметру зберігається пандус, що забезпечує зручну навігацію в просторі.

Рисунок 5.1: Дерев'яна CLT панель

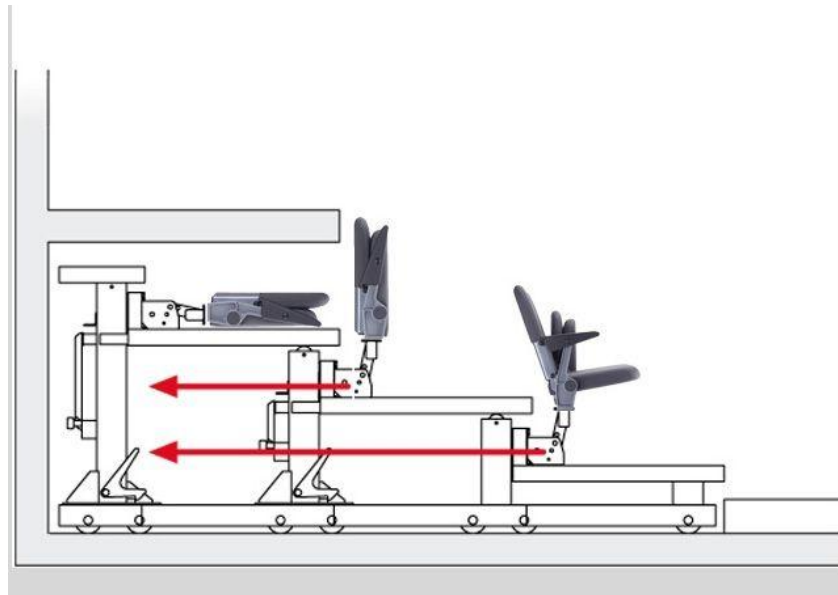

Схема 5.2: Схема складання стільців

Ритм фасаду підпорядкований існуючому кроку коло і водночас відсилає до композиційних принципів модерністичного фасаду (сх. 5.3).

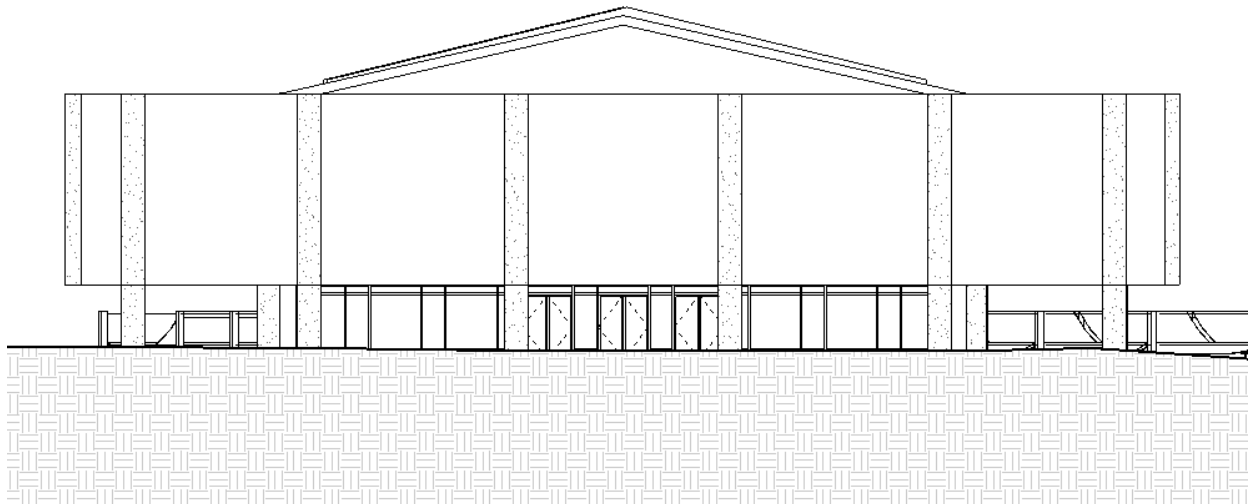

Схема 5.3: Фасад будівлі кінотеатру

Синій павільйон розташований на нижньому рівні рельєфу. Це відкритий простір з баскетбольним майданчиком з пирогом покриття: піску, гравію, асфальту та гуми. Амфітеатри з обох боків, інтегровані в рельєф, виготовлені з металевого

решітчастого настилу (рис. 5.4), а настил навколо баскетбольного майданчика також виготовлений з цього матеріалу. Сам каркас павільйону виготовлений з дерев'яних колон з кроком 6 метрів, а зверху натягнуті тентові накриття (рис. 5.5).

Рисунок 5.4: Решітчастий настил

Рисунок 5.5: Тентові накриття

Червоний павільйон напівкруглої форми конструктивно складається з модулів блоку колон, які розташовані з кроком 6 метрів. Це ритмічний ряд дерев'яних колон з перерізом 200х200 мм.

Жовтий павільйон спроектовано з урахуванням акустичних та мобільних вимог простору для кінофестивалю. Основна частина зроблена з сендвіч панелей: два шари фанери з вмонтованою всередині акустичною панеллю (рис. 5.6), що забезпечує звукоізоляцію під час перегляду кіно.

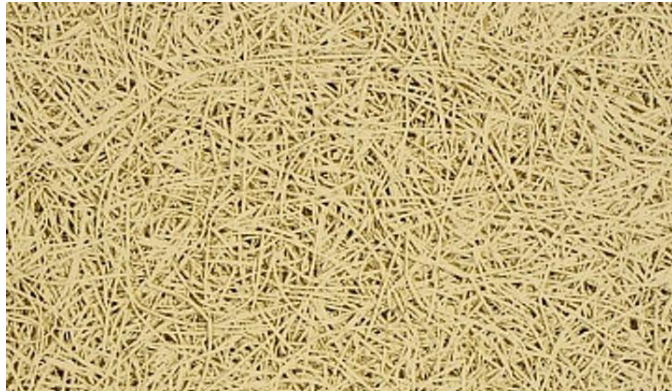

Рисунок 5.6: Акустична панель

Технічна кімната є статичною, натомість стіни навколо неї є рухомими. Вони встановлені в дерев'яних рамах і переміщуються по рельсах, що є на покритті та фасаді технічної кімнати. Дерев'яні колони та стіни сходяться в середину по нижніх направляючих, а металеві балки даху рухаються по фасадних рельсах (сх. 5.7). Завдяки цьому конструкція ховається між стінами і повторює головну вісь алеї. Така конструкція дозволяє адаптувати простір під парк та потреби кінофестивалю.

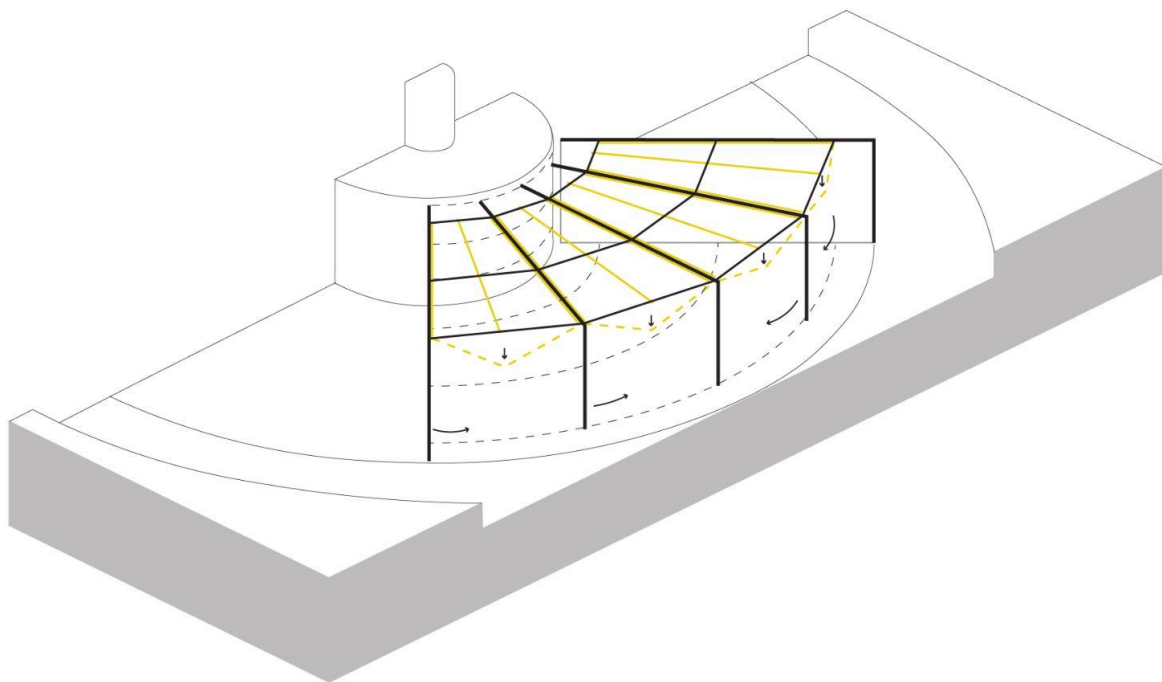

Схема 5.7: Схема роботи конструкції жовтого павільйону

ВИСНОВКИ

Проект експериментального кіно-театру, це спроба переосмислити простір для кіно та театру як живого середовища для взаємодії, руху та самопізнання. Він поєднує культурні та рекреаційні функції, зберігаючи історичну тяглість та водночас впроваджуючи нові сенси.

Завдяки реконструкції будівлі львівського кінотеатру та додаванню трьох павільйонів у Стрийському парку, проект створює відкрити, доступну інфраструктуру, яка поєднує різні способи спільного перебування – перегляд фільму, його обговорення, спорт, танці, зустрічі та рух.

Проект також має на меті підтримку та розвиток українського кіно та театру як важливих культурних практик, здатних формувати нову ідентичність та об'єднувати спільноту.

У цьому просторі архітектура не диктує, а підказує, ніжно направляючи глядача, перетворюючи його на учасника. Залученість до кінофестивалю не тільки через перегляд чи обговорення кіно, а й тілом через рух, присутність та взаємодію. Це спроба наблизити мистецтво до повсякденності, зробити його частиною життя, а не окремою подією.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрій Крижанівський та Роксоляна Головата. «Крайова виставка 1894 року – початок електрифікації Львова». Львів, 2024. 10-18 с.
2. Зображення кінотеатру «Львів» 1960 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uma.lvivcenter.org/uk/photos/3597> , вільний. Назва ресурсу: Міський медіаархів Центру міської історії. Дата звернення: 14.06.2025.
3. Зображення кінотеатру «Львів» 2000-2010 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uma.lvivcenter.org/uk/photos/3866> , вільний. Назва ресурсу: Міський медіаархів Центру міської історії. Дата звернення: 14.06.2025.
4. ДБН В.2.2-16-2019 «Культурно-видовищні та дозвіллеві заклади». Київ: Мінрегіон України, 2019. 42 с.
5. Історико-архітектурний опорний план м. Львова. Львів: Управління охорони історичного середовища Львівської міської ради, 2011. 150 с.
6. Публічна кадастрова карта м. Львова / Режим доступу: <https://map.land.gov.ua/kadastrova-karta> (дата звернення: 25.10.2025)
7. Загальна крайова виставка Галичини//Центр міської історії. Режим доступу: <https://lia.lvivcenter.org/uk/storymaps/exhibition-before/> (дата звернення: 22. 05. 2025)